

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філологічних дисциплін та соціальних комунікацій

БІБЛІОГРАФІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ:

методичні рекомендації до проведення практичних занять
для студентів
спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»,
ОС «Бакалавр»

Мукачево – 2021

УДК 011/016(072)(075.8)
Б 59

*Розглянуто та рекомендовано Науково-методичною радою
Мукачівського державного університету
Протокол № 4 від 13 жовтня 2020р.*

*Розглянуто та рекомендовано до друку кафедрою філологічних
дисциплін і соціальних комунікацій,
Протокол № 6 від 22 грудня 2020р.*

Рецензент: Гарапко В.І. – к. пед. н., доцент, доцент кафедри
англійської філології та методики викладання іноземних мов

Укладач: Мовчан К.М. – старший викладач кафедри філологічних дисциплін
і соціальних комунікацій

Б 59

Бібліографічна діяльність: методичні рекомендації до проведення
практичних занять для студентів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна
та архівна справа», ОС «Бакалавр»/укл. К.М. Мовчан.– Мукачево: РВЦ МДУ,
2020.– 24 с.

Методичні рекомендації створені з метою підготовки до практичних занять
студентів для закріплення теоретичного матеріалу.

©, МДУ, 2020

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	5
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ З ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	6
ТЕМАТИКА СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) ЗАНЯТЬ	7
БІБЛІОГРАФІЧНА ПРОДУКЦІЯ ЯК РЕЗУЛЬТАТ БІБЛІОГРАФІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	7
Тема 1. Термінологічна карта дисципліни «Бібліографічна діяльність».	7
Тема 2. Види каталогів і бібліографічних картотек.	9
Тема 3. Методика підготовки бібліографічного огляду.	9
Тема 4. Бібліографічне навчання користувачів як складова бібліографічного обслуговування.	10
Тема 5. Види бібліографічних посібників.	11
Тема 6. Аналіз діяльності бібліографічних відділів бібліотек різних типів.	12
Тема 7. Методика складання науково-допоміжних, рекомендаційних бібліографічних посібників.	12
Тема 8. Загальна методика підготовки бібліографічних посібників.	13
ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ	15
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	17

ПЕРЕДМОВА

Відповідно до Державного освітнього стандарту вищої професійної освіти курс «Бібліографічна діяльність» відноситься до загальнопрофесійних навчальних дисциплін за напрямом 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».

Мета дисципліни – дати студентам знання щодо сутності бібліографічної діяльності, її компонентної структури, організаційних та методичних засад бібліографування як процесу виробництва бібліографічної інформації та особливостей бібліографічного обслуговування як процесу поширення бібліографічної інформації з метою набуття практичних умінь і навичок для майбутньої професійної діяльності.

Завдання дисципліни:

- вивчити теоретичні засади бібліографічної діяльності;
- ознайомитися з професійними вимогами до бібліографа як суб'єкта бібліографічної діяльності;
- вивчити особливості бібліографічного пошуку як основи бібліографічних процесів;
- ознайомитися з науковими підходами до бібліографування як процесу виробництва бібліографічної інформації та бібліографічного обслуговування як процесу її поширення;
- оволодіти теорією і практикою основних процесів бібліографічної діяльності.

У результаті вивчення курсу студент повинен знати:

- теоретичні та методологічні основи бібліографічної діяльності;
- основні процеси бібліографічної діяльності, їх змістову характеристику;
- структуру довідково-пошукового апарату бібліотек;
- технології довідково-бібліографічного та інформаційно-бібліографічного обслуговування;
- систему бібліографічних посібників, як складову бібліографічних ресурсів;
- загальну методику підготовки бібліографічної продукції;
- основи організації бібліографічної діяльності установ, що займаються формуванням системи бібліографічних ресурсів.

На основі отриманих знань студент повинен вміти:

- проводити роботу з організації та ведення каталогів та бібліографічних картотек;
- визначати функції, завдання, склад довідково-пошукової системи

бібліотеки;

- проводити довідково-бібліографічне обслуговування користувачів;
- проводити бібліографічне інформування різних груп читачів;
- проводити бібліографічне інформування різних груп читачів;
- організувати та проводити бібліографічне навчання читачів, визначати

його ефективність;

– скласти бібліографічні покажчики різних жанрів, видів, електронні бібліографічні ресурси;

– характеризувати діяльність бібліографічних служб бібліотек різних типів.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

з підготовки до практичних занять

Практичні заняття – це форма навчального заняття, на якому викладач організовує детальне закріплення студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни, в результаті чого формуються уміння і навички практичного застосування знань теоретичного матеріалу шляхом індивідуального виконання студентами відповідних завдань.

Мета практичного заняття – поглиблювати, збагачувати та деталізувати знання, виробляти навички професійної діяльності, розвивати наукове мислення, перевіряти знання студентів, мати засіб зворотного зв'язку.

Основними завданнями практичних занять є:

- формування у студентів практичних навичок, розвиток вмінь застосовувати теоретичні знання практично, залучення студентів до експериментального підтвердження теоретичних положень;
- прищеплення студентам навичок творчого мислення, самостійного формулювання та висловлювання власних думок а також захисту висунутих наукових положень і висновків.

При підготовці до практичних занять студентам рекомендується ознайомитися з лекційним матеріалом основних посібників (див. список літератури).

Успішне вивчення курсу «Бібліографічна діяльність» ґрунтується на щоденній систематичній роботі і виконанні завдань як під керівництвом викладача в аудиторії, так і самостійно. Готуючись до заняття, студент повинен добре знати теоретичні питання. Також необхідно вміти користуватись словниками, довідниками. Під час відповіді на питання, студент має опиратись на визначальні явища і факти, події, законодавчу базу, знати головні події. Робота з такими матеріалами та джерелами готує студентів до виконання рейтингових і підсумкових тестових завдань, допомагає набутти необхідні навички та вміння, сприяє глибокому засвоєнню навчального матеріалу.

Студенту необхідно добре вивчати лекційний матеріал і намагатись також опрацювати додаткову літературу.

Студенту рекомендується вести свій словник термінів, мати робочий зошит, а також тонкі зошити для письмових робіт. Домашні письмові роботи можна виконувати на комп'ютері. Це допоможе оволодіти матеріалами інтернет – ресурсів.

Заняття з курсу «Бібліографічна діяльність» носять інтерактивний характер і припускають активну участь кожного студента в обговоренні поставлених проблем в рамках досліджуваних тем, а також взаємодію і спільну роботу з розв'язання поставлених завдань.

На занятті можуть використовуватися різні технології навчання, які ґрунтуються на вмінні студентів працювати з комп'ютером, виконувати тестові завдання, виконувати завдання творчого характеру.

Введення рейтингової системи дозволяє викладачеві більш об'єктивно оцінювати знання та вміння студента, а студентів більш самокритично оцінювати рівень своїх знань, це дозволяє йому аналізувати свою роботу, ставити конкретне завдання і вирішувати його. При виставленні загального балу, а також оцінки на ПМК враховуються письмові роботи (контрольні точки), робота на занятті з різних аспектів, а також самостійна робота студента.

Тематика семінарських (практичних) занять

**БІБЛІОГРАФІЧНА ПРОДУКЦІЯ ЯК РЕЗУЛЬТАТ
БІБЛІОГРАФІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Тема 1. Термінологічна карта дисципліни «Бібліографічна діяльність». План

1. Визначення та зміст поняття «бібліографічна діяльність».
2. Термінологічне визначення понять «бібліографування», «бібліографічне обслуговування», «бібліографічний посібник», «бібліографічне навчання».

Методичні рекомендації до виконання роботи

Вивчаючи тему, необхідно закріпити шляхом практичної роботи знання терміносистеми дисципліни, трактування термінів дослідниками, визначення понять у державних стандартах та законодавчих документах.

Студент повинен знати:

1. Визначення та зміст поняття «бібліографічна діяльність».
2. Термінологічне визначення понять «бібліографування», «бібліографічне обслуговування», «бібліографічний посібник», «бібліографічне навчання».

Студент повинен уміти:

1. Вільно орієнтуватися у різних тлумаченнях основних понять, пов'язаних із бібліографічною діяльністю та її процесами..
2. Проводити інформаційний пошук визначення термінів у державних стандартах, термінологічних словниках.

Практичні завдання.

Завдання 1. Створити таблицю:

№	Термін	Визначення терміну	Джерело

Завдання 2. Після занесення даних у таблицю, провести наступний етап інформаційного пошуку визначень поданих вище понять у наукових працях, монографіях, фахових періодичних виданнях.

Завдання 3. Проаналізувати термінологічні визначення різних авторів, аргументувати свою позицію.

Тема 2. Види каталогів і бібліографічних картотек.

План

1. Організація та ведення каталогів та картотек.
2. Алфавітний і систематичний каталоги.
3. Бібліографічні картотеки.

Методичні рекомендації до виконання роботи

Вивчаючи тему, необхідно сформувати вміння та навички проведення роботи з організації та ведення каталогів та бібліографічних картотек.

Студент повинен знати:

1. Структуру алфавітного та систематичного каталогу.
2. Основні ознаки та функціональне призначення алфавітного та систематичного каталогу.

Студент повинен уміти:

1. Вільно орієнтуватися у алфавітному та систематичному каталогах.
2. Самостійно готувати картки на документи алфавітного та систематичного каталогів, систематичної картотеки статей.

Практичні завдання.

Завдання 1. Скласти таблицю, у якій структурувати інформацію щодо виду каталогу або бібліографічної картотеки та їх відповідного функціонального призначення та основних ознак.

№	Вид каталогу або картотеки	Функціональне призначення	Основні ознаки
1			
2			

Завдання 2. Підготувати картки на документи для алфавітного, систематичного каталогів, систематичної картотеки статей, картотеки рецензій.

Завдання 3. Підготувати зразки карток алфавітного і систематичного каталогів, систематичної картотеки статей, картотеки рецензій.

Тема 3. Методика підготовки бібліографічного огляду.

План

1. План бібліографічного огляду.
2. Актуальність, цільове та читацьке призначення.

Методичні рекомендації до виконання роботи

Вивчаючи тему, необхідно закріпити теоретичні знання методики підготовки бібліографічного огляду і набути практичних умінь та навичок підготовки бібліографічних оглядів, різних за цільовим та читацьким призначенням.

Студент повинен знати:

1. Методику підготовки бібліографічного огляду.

Студент повинен уміти:

1. Підготувати бібліографічний огляд.

Практичні завдання.

Завдання 1. Розробити план бібліографічного огляду з усіма обов'язковими його елементами за самостійно обраною темою.

Завдання 2. Написати вступну частину бібліографічного огляду, де зазначити актуальність обраної теми, цільове та читацьке призначення огляду тощо.

Завдання 3. Підготувати повний текст бібліографічного огляду за визначеною у плані структурою.

Тема 4. Бібліографічне навчання користувачів як складова бібліографічного обслуговування.

План

1. Бібліотечні заняття.
2. День бібліографії.

Методичні рекомендації до виконання роботи

Вивчаючи тему, необхідно активізувати теоретичні знання з методики бібліографічного навчання і набути практичних навичок та умінь із підготовки і проведення різних форм бібліографічного навчання для окремих груп користувачів бібліотек.

Студент повинен знати:

1. Методику підготовки бібліотечних занять, дня бібліографії.

Студент повинен уміти:

1. Розробляти план-конспект бібліотечного заняття, дня бібліографії.

Практичні завдання.

Завдання 1. Розробити план-конспект бібліотечного заняття за самостійно обраною темою.

Завдання 2. Розробити план-конспект дня бібліографії за самостійно обраною темою.

Тема 5. Види бібліографічних посібників.

План

1. Універсальні, галузеві, тематичні бібліографічні та персональні посібники.
2. Ретроспективні, поточні та перспективні бібліографічні посібники.
3. Поточні бібліографічні посібники про друковану бібліографічну продукцію.
4. Функціональне призначення показників бібліографічних посібників.

Методичні рекомендації до виконання роботи

Вивчаючи тему, необхідно закріпити теоретичні знання методики складання науково-допоміжних, рекомендаційних бібліографічних посібників та набуття практичних навичок виконання певних етапів діяльності укладачів бібліографічних посібників зазначеного виду. Закріпити знання принципів відбору джерел для рекомендаційно-бібліографічного показника, їх характеристики, угруповання, сформувані вміння та навички розроблення проєктів бібліографічних посібників, створення макету рекомендаційного бібліографічного показника.

Студент повинен знати:

1. Методику складання бібліографічних посібників.

Студент повинен уміти:

1. Готувати проєкт бібліографічного посібника.

Практичні завдання.

Завдання 1. Підготувати проєкт науково-допоміжного бібліографічного посібника.

Завдання 2. Створити макет науково-допоміжного бібліографічного посібника за самостійно обраною темою.

Завдання 3. Підготувати проєкт рекомендаційного бібліографічного посібника за обраною темою, використовуючи опорні конспекти переліку розділів проєкту.

Завдання 4. Створити макет рекомендаційного бібліографічного посібника за самостійно обраною темою.

Тема 6. Аналіз діяльності бібліографічних відділів бібліотек різних типів.

План

1. Основні завдання бібліографічного відділу обласної та вузівської бібліотек.
2. Порівняльна характеристика бібліотек.
3. Основні завдання бібліотек: порівняльна характеристика.

Методичні рекомендації до виконання роботи

Вивчаючи тему, необхідно закріпити вміння та навички визначення та аналітичного співставлення основних функціональних завдань інформаційно-бібліографічної діяльності відділів різних типів бібліотечних установ. Набути компетенції ,/ необхідні для організації менеджменту бібліографічних служб.

Студент повинен знати:

1. Функціональні завдання інформаційно-бібліографічної діяльності відділів різних типів бібліотек.

Студент повинен уміти:

1. Здійснювати планування роботи відділів.

Практичні завдання.

1. Визначити основні завдання бібліографічного відділу обласної універсальної бібліотеки.
2. Визначити основні завдання бібліографічного відділу наукової бібліотеки вищого навчального закладу.
3. Зробити порівняльну характеристику роботи бібліографічних відділів: обласної бібліотеки та наукової бібліотеки вищого навчального закладу.
4. Підготувати макет плану роботи бібліографічного відділу на рік.

Тема 7. Методика складання науково-допоміжних, рекомендаційних бібліографічних посібників.

План

1. Теоретичні знання методики складання бібліографічних посібників.
2. Макет посібника.

Методичні рекомендації до виконання роботи

Вивчаючи тему, необхідно закріпити теоретичні знання методики складання науково-допоміжних, рекомендаційних бібліографічних посібників та набути практичних навичок виконання певних етапів діяльності укладачів бібліографічних посібників зазначеного виду.

Студент повинен знати:

1. Методику складання науково-допоміжних, рекомендаційних бібліографічних посібників.
2. Принципи відбору джерел для бібліографічних посібників.

Студент повинен уміти:

1. Створювати проект бібліографічного посібника.
2. Писати передмови до посібників.
3. Готувати допоміжний апарат до бібліографічного посібника.

Практичні завдання.

Завдання 1. Підготувати проект науково-допоміжного посібника.

Завдання 2. Підготувати проект рекомендаційного посібника.

Завдання 3. Написати передмову до науково-допоміжного посібника.

Завдання 4. Написати передмову до рекомендаційного посібника.

Завдання 5. Створити макет рекомендаційного бібліографічного посібника за самостійно обраною темою.

Тема 8. Загальна методика підготовки бібліографічних посібників.

План

1. Значення підготовчого етапу, вибір теми посібника та його обґрунтування.
2. Фактори, що визначають вибір теми.
3. Складання проспекту посібника.
4. Визначення типологічних та жанрових особливостей посібника.
5. Види бібліографічних посібників за особливостями методів бібліографування.
6. Зовнішні форми бібліографічних посібників
7. Термінологічне визначення.
8. Види електронної бібліографічної продукції.
9. Електронні бібліографічні ресурси, класифікація.
10. Формування системи електронних бібліографічних ресурсів.

Методичні рекомендації до виконання роботи

Вивчаючи тему, необхідно засвоїти сучасну методику та технології складання бібліографічних посібників та сформувані вміння і навички використовувати їх у подальшій професійній діяльності.

Студент повинен знати:

1. Методику та технології складання бібліографічних посібників.

Студент повинен уміти:

1. Створювати бібліографічний посібник.
2. Писати вступну частину для бібліографічного посібника.

Практичні завдання.

Завдання 1. Ознайомитися із низкою бібліографічних посібників та підготувати письмовий аналіз структурних одиниць посібника.

Завдання 2. Написати вступну частину «Від укладачів» для бібліографічного посібника (персона обирається самостійно).

Питання для підсумкового контролю знань

1. Характеристика термінологічної системи дисципліни «Бібліографічна діяльність».
2. Бібліографічна діяльність Наукової бібліотеки імені В.І. Вернадського.
3. Довідково-бібліографічне обслуговування користувачів.
4. Диференційоване бібліографічне інформування.
5. Система бібліографічних видань.
6. Управління бібліографічною діяльністю бібліотек.
7. Бібліографічна служба наукових бібліотек.
8. Каталоги як джерела бібліографічної інформації. Види каталогів та їх призначення.
9. Організація рекомендаційно-бібліографічної діяльності.
10. Бібліографічна діяльність науково-технічних бібліотек: особливості, характеристика.
11. Складання бібліографічних посібників – важливий напрямок у діяльності бібліотек. Перспективи розвитку системи бібліографічної продукції в Україні.
12. Структура довідково-бібліографічного апарату бібліотек різних типів.
13. Завдання довідково-пошукової системи бібліотеки та загальні вимоги до неї.
14. Загальна характеристика основних процесів бібліографічної діяльності.
15. Ефективність бібліографічного пошуку.
16. Сутність та основні принципи і методи управління бібліографічною діяльністю бібліотек.
17. Об'єкти та суб'єкти бібліографічної діяльності, їх характеристика.
18. Комплексні форми бібліографічного інформування.
19. Бібліографічне навчання користувачів.
20. Загальна методика укладання бібліографічних посібників.
21. Бібліографічні посібники- важлива частина інформаційних ресурсів бібліотеки.
22. Менеджмент бібліографічною справою.
23. Бібліографічний пошук як вихідна основа всіх бібліографічних процесів.
24. Знання, вміння та навички бібліографа – сучасні вимоги.
25. Порівняльна характеристика термінів «бібліографічне інформування» і «бібліографічне обслуговування».
26. Бібліографічне навчання користувачів бібліотеки.
27. Завдання та основні принципи довідково-бібліографічного

- обслуговування.
28. Перспективи розвитку бібліографічної діяльності в умовах розвитку інформаційно-комунікаційних технологій.
 29. Рекомендаційно-бібліографічна діяльність в Україні: історія, сучасний стан, перспективи розвитку.
 30. Загальна методика надання бібліографічних послуг.
 31. Бібліографічна діяльність- одна з основних функцій бібліотек різних типів.
 32. Термінологічні аспекти організації бібліографічної діяльності.
 33. Сучасна організація управління бібліографічною діяльністю бібліотеки.
 34. Довідкові видання, як необхідна складова довідково-бібліографічного апарату бібліотеки.
 35. Довідково-бібліографічне обслуговування – зміна парадигми в умовах інформаційно-комп'ютерних технологій. Сучасні технології довідково-бібліографічного пошуку.
 36. Бібліографічне навчання співробітників бібліотеки: форми, методика організації і проведення.
 37. Індивідуальне інформування користувачів бібліотеки.
 38. Словники як особлива група довідкових видань. Види словників. Інші види довідкових видань/ путівники, календарі.
 39. Фонд виконаних бібліографічних довідок, його призначення та організація.
 40. Завдання та основні принципи бібліографічного навчання.
 41. Сутність та основні принципи і методи управління бібліографічною діяльністю бібліотеки.
 42. Функціональне призначення бібліографічних посібників.
 43. Повнота і точність бібліографічного пошуку як основа ефективної бібліографічної діяльності.
 44. Фонд виконаних бібліографічних довідок, його призначення та організація.
 45. Загальна характеристика методики укладання науково-допоміжних бібліографічних посібників.
 46. Поточні та перспективні бібліографічні посібники.
 47. Бібліографічні посібники: загальна характеристика методики укладання.
 48. Довідково-пошукова система бібліотеки- основна база бібліографічної діяльності.
 49. Загальна характеристика основних видів бібліографічного обслуговування.
 50. Завдання довідково-пошукової системи бібліотеки та загальні вимоги до неї.
 51. Пошукові можливості енциклопедичних видань. Енциклопедії та видання енциклопедичного характеру, їх види.
 52. Сучасні масові форми бібліографічного інформування користувачів.
 53. Пошукові можливості довідкових видань
 54. Дистанційне бібліографічне обслуговування.
 55. Довідники, їх класифікація за призначенням та змістом.

56. Сучасна професіограма бібліографа.
57. Краєзнавчі та краєзнавчі рекомендаційні посібники, їх зміст та призначення.
58. Призначення систематичної картотеки статей. Методика її складання та ведення.
59. Завдання та функції бібліографічних відділів наукових бібліотек вищих навчальних закладів.
60. Краєзнавча картотека як різновид тематичної картотеки.
61. Анотування як один із способів характеристики документів в рекомендаційних та науково-допоміжних бібліографічних посібниках.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові документи

1. ДСТУ 2392-94. Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення. – К. : Держстандарт України, 1994. – 53 с.
2. Про бібліотеки і бібліотечну справу : Закон України від 27 січ. 1995 р. № 32/95-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1995. – №7. – Ст. 45; В ред. Закону №5461-17 від 12.12.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80>.
3. Про інформацію : Закон України від 2 жовт. 1992 р. № 2657-ХІІ // Відом. Верхов. Ради України. – 1992. – №48. – Ст. 650; В ред. Закону №5029-17 від 10.08.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
4. Бібліографічний запис скорочення слів і словосполук, поданих іноземними європейськими мовами (ГОСТ 7.11-2004 (ИСО 832:1994), MOD; ISO 832:1994, MOD): ДСТУ 7093:2009. – [Чинний від 2010.04.01]. – К. Держспоживстандарт України, 2009. – III, IV, 82 с. – (Система стандартів з інформації, бібл. та видавн. справи). – Текст рос.
5. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1-2003, IDT) : ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Чинний від 01.07.2007. – К. : Держспоживстандарт України, 2007. – III, III, 48 с. – (Система стандартів з інформації, бібл. та видавн. справи ; Нац. стандарт України).
6. Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.80–2000, IDT): ДСТУ ГОСТ 7.80:2007. – [Чинний від 2008.04.01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2009. – 7 с. – (Система стандартів з інформації, бібл. та видавн. справи).

Базова

1. Библиографическая работа в библиотеке : организация и методика / О.П. Коршунов, Д.Я. Коготков, Э.К. Беспалова и др., под. ред. О.П. Коршунова. – М. : Кн. палата, 1990. – 255 с.
2. Власова Г.В. Аналітико-синтетична переробка інформації : навч. посіб. /

Г.В. Власова, В.І. Лутовинова, Л.І. Титова ; ДАКККіМ. – К., 2006. – 290 с.

3. Вохрышева М.Г. Библиографическая деятельность: структура и эффективность / М.Г. Вохрышева. – М. : Кн. палата, 1989. – 199 с.

4. Коршунов О.П. Библиографоведение. Основы теории и методологии: учеб. для студентов высш. учеб. заведений, обучающихся по спец. 071201 – Библ.-информ. деятельность / О.П. Коршунов, Т.Ф. Лиховид, Т.А. Новоженова; под ред. О.П. Коршунова. – М. : Изд-во ФАИР, 2009. – 336 с.

5. Кушнарченко Н.М. Наукова обробка документів : підручник / Н.М. Кушнарченко, В.К. Удалова. – К. : Знання, 2006. – 334 с.

6. Моргенштерн И.Г. Научная организация библиографического труда: учеб. пособие по спец. курсу / И.Г. Моргенштерн. – Челябинск, 1992. – 102 с.

7. Моргенштерн И.Г. Справочно-библиографическое обслуживание в библиотеках: науч.-практ. пособие. – М. : Либерия, 1999. – 79 с.

8. Швецова-Водка Г.М. Бібліографічні ресурси України: загальна характеристика : навч. посіб. / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне : РДГУ, 2000. – 205 с

9. Швецова-Водка Г.М. Вступ до бібліографознавства : навч. посіб. для студентів напряму 6.020102 “Книгозн., бібліотекознавство і бібліогр.” / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – 3-тє вид., випр. та допов. – Рівне, 2011. – 231 с.

Додаткова

10. Абдуллаева А.Т. Библиографы как посредники в формировании информационной культуры читателей / А.Т. Абдуллаева // Библиография. – 2013. – №3. – С. 30-34.

11. Андреева Н.Е. Нормативные показатели деятельности виртуальных справочных служб библиотек / Н.Е. Андреева, С.С. Смирнова // Библиография. – 2013. – № 2. – С. 21-25.

12. Архіпова І. Імідж бібліографа довідкової служби / І. Архіпова, Н. Мойсеєнко // Наук. пр. НБУВ. – К., 2003. – Вип. 11. – С. 177-183.

13. Бакан С. Довідково-інформаційне обслуговування : еволюція в часі / С. Бакан // Бібліотека і книга у контексті часу : зб. наук. ст. [І] Міжнар. наук.-практ. конф., 11–13 трав. 2006 р., м. Київ / НПУ. – К., 2006. – С. 10-20.

14. Бібліографічні видання публічної бібліотеки: різновиди та методика створення : (метод. поради) / Київ. публ. б-ка ім. Лесі Українки ; підгот. : О.І. Романюк, Т.В. Орлова. – К., 2006. – 14 с.

15. Вальдовська Г. Методологічний аспект підготовки бібліографічних покажчиків / Г. Вальдовська, І. Бірюкова // Бібл. форум України. – 2005. – № 2. – С. 20–21.

16. Варюхина Л. Виртуальная справочно-информационная служба как новая услуга публичных библиотек Украины / Л. Варюхина // Бібл. форум України. – 2005. – № 2. – С. 17-19.

17. Васюк О.В. Методи вивчення інформаційних потреб / О.В. Васюк // Вісн. Книжк. палати. – 2002. – № 9. – С. 29-31.

18. Вернигора Н.М. Бібліографія та бібліографічна діяльність : [визначення термінів, історія та класиф. бібліогр.] / Н.М. Вернигора // Шк. б-ка. – 2009. – № 10. – С. 25-30.

19. Видання наукової літератури у вузі : методичні рекомендації для науковців / укладачі: К.М. Мовчан, М.В. Бабіля. – Мукачево : РВВ МДУ, 2017. – 113с.
20. Войченко І. Книжкові виставки НБУВ як складова науково-інформаційної діяльності бібліотеки : історія та сучасні тенденції / І. Войченко, І. Прокошина // Наук. пр. НБУВ. – К., 2005. – Вип. 14. – С.362-369.
21. Ворошилов О. Вивчення запитів користувачів як складова забезпечення повнішого задоволення їхніх інформаційних потреб / О. Ворошилов // Наук. пр. НБУВ. – К., 2007. – Вип. 18. – С. 26-31.
22. Добко Т. Бібліографічний опис електронних ресурсів віддаленого доступу та соціальних сервісів Веб 2.0 / Т. Добко, І. Антоненко, Н. Мойсеєнко // Бібл. вісн. – 2014. – № 4. – С. 12-21.
23. Добко Т. Використання електронних інформаційних ресурсів у довідково-бібліографічному обслуговуванні / Т. Добко // Вісн. Книжк. палати. – 2003. – № 6. – С. 25-28.
24. Добко Т. Довідково-бібліографічне обслуговування в електронну еру : розвиток навігаторської функції / Т. Добко // Бібл. вісн. – 2003. – № 1. – С. 2-6.
25. Добко Т. Платні довідково-бібліографічні послуги бібліотек: історія і сучасність / Т. Добко // Бібл. вісн. – 2013. – № 1. – С. 19–28.
26. Добко Т.В. Бібліографічна довідка в системі довідково-бібліографічного обслуговування : практич. посіб. / Т.В. Добко, М.А. Чиж, О.М. Василенко ; НАН України, НБУВ ; наук. ред. В. М. Горовий. – К., 2004. – 90 с.
27. Довгань О. Функціонування інформації в контексті діяльності служби «Віртуальна бібліографічна довідка» об'єднаного проекту освітянських бібліотек / О. Довгань // Вісн. Книжк. палати. – 2013. – №2. – С. 21-24.
28. Дьяконова Е.М. Библиография и библиограф в информационном обществе / Е.М. Дьяконова // Библиография. – 2008. – №3. – С. 97-100.
29. Загуменна В.В. Інноваційні форми інформаційно-бібліографічного обслуговування / В.В. Загуменна // Документознавство. Бібліотекознавство. Інформаційна діяльність: проблеми науки, освіти, практики : матеріали IV Міжнар. наук.-практик. конф., м. Київ, 21–23 трав. 2007 р. / М-во освіти і науки України, М-во культури і туризму України, ДАКККіМ. – К., 2007. – С. 112–114.
30. Захарова І.В. Поняття про інформаційну продукцію. Основи інформаційно-аналітичної діяльності: навч. посібник/ І.В. Захарова, Л.Я. Філіпова.-К.: Центр учбової літератури, 2013– С. 124-138.
31. Звидрина М.П. Анализ и синтез информации при подготовке ретроспективного указателя / М.П. Звидрина // Библиография. – 2013. – № 5. – С. 40-44.
32. Зотова В. Методичні підходи до інформаційно-бібліографічного обслуговування читачів у режимі «запит – відповідь» / В. Зотова // Історія освітянських бібліотек України : наук. зб. / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – К., 2006. – С. 83-88.
33. Кириченко Л. Додаток матеріалу до державних бібліографічних покажчиків України «Літописів» / Л. Кириченко // Вісн. Книжк. палати. – 2003. – № 8. – С. 11-12.
34. Колупаєва О.В. Ресурсне забезпечення бібліографічної діяльності : [труд., матеріал.-техн., фінанс., інформ. та організац. ресурси, що забезпечують

- технологію бібліогр. діяльн.] / О.В. Колупаєва // Вісн. ХДАК. – Х., 2007. – Вип. 21. – С. 162-169.
35. Короткий термінологічний словник із бібліографознавства та соціальної інформатики. – К. : Книжк. палата України, 1998. – 115 с.
36. Коршунов О.П. Библиографическое образование: to be or not to be / О.П. Коршунов // Мир библиогр. – 1998. – № 1. – С. 96-97.
37. Левин Г.Л. Библиографические ресурсы библиотеки/ Г.Л. Левин//Библиография.- – 2010. – №5. – С. 16-27.
38. Леонов В.П. О личности и мастерстве библиографа / В.П. Леонов // Мир библиогр. – 2008. – №1. – С. 2-5.
39. Лобузін К.В. Електронне середовище як засіб формування комплексних бібліографічних ресурсів національної бібліотеки/ К.В. Лобузін// Вісник Львівського університету. Серія «Книгознавство, бібліотекознавство та інформаційні технології». – 2012. – Вип.7.– С. 254-260.
40. Лобузін К.В. Інформаційні технології у створенні національних бібліографічних ресурсів/ К.В. Лобузін//Бібл. Вісник. – 2013.-№1. – С. 9-15.
41. Маммадов А.М. Библиографическая деятельность Президентской библиотеки Азербайджана/ А.М. Маммадов // Библиография. – 2014. – № 2. – С. 66-76.
42. Моргенштерн И.Г. Библиограф в информационном обществе: Профессиональный кодекс библиографа // Библиография. – 1992. – № 5/6. – С. 3-10.
43. Остапчук Ю.А. Визначення понять «віртуальний довідково-бібліографічний апарат» й «електронний довідково-бібліографічний апарат» бібліотеки / Ю.А. Остапчук // Наук. пр. НБУВ. – К., 2010. – Вип. 27. – С. 200- 206.
44. Остапчук Ю.А. Обґрунтування терміну «довідково-бібліографічного апарату бібліотеки» / Ю.А. Остапчук // Бібл. вісн. – 2009. – № 4. – С. 33-37.
45. Остапчук Ю.А. Поняття «довідково-бібліографічний апарат» та його місце в бібліотеці як системі / Ю. А. Остапчук // Вісн. Книжк. палати. – 2008. – № 10. – С. 12-15.
45. Остапчук Ю.А. Роль електронної комунікації в інформаційному суспільстві/ Ю. А. Остапчук //Вісник Книжкової палати.-2016.-№ 5.-С. 38-40.
46. Остапчук Ю.А. Термінологічні питання бібліографічних апаратів бібліотек / Ю.А. Остапчук // Термінологія документознавства та суміжних галузей знань : зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, КНУКіМ, Ін-т держ. упр. та інформ. діяльн. – К., 2010. – Вип. 4. – С. 118-130.
47. Пономаренко Л.О. Створення та розвиток інтегрованого галузевого інформаційно-бібліографічного ресурсу в провідних бібліотеках МОН України і НАПН України в сучасних умовах/ Л.О.Пономаренко //Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія: наук. Журнал. – Київ, 2015. – №1. – С.57-64.
48. Прилипко Т.А. Инновационные технологии в работе научно-библиографического отдела Национальной исторической библиотеки Украины/ Т.А. Прилипко, К.Г. Таранюк-Русановский, Л.З. Рудзский// Научные и технические библиотеки. – 20132. – №3. – С. 65-72.
49. Прокопенко Л.С. Методика пошуку літератури / Л.С. Прокопенко // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2005. – №4. – С. 51-58.
50. Рева Л. Флагмани нашого життя : [про професію бібліотекаря-

- бібліографа] / Л. Рева // Вісн. Книжк. палати. – 2003. – № 8. – С. 13-14.
51. Рева Н. Професія – бібліограф / Н. Рева, Л. Рева // Бібл. планета. – 2004. – № 3. – С. 33-34.
52. Романуха З. Термінологія довідково-бібліографічного обслуговування / З. Романуха, Г.Ю.Швецова-Водка // Вісник Книжкової палати. – 2015. – №9. – С. 16-19
53. Романуха З. Термінологія бібліографічного інформування / З. Романуха, Г.Ю.Швецова-Водка // Бібліотечний вісник. – 2016. – №1. – С. 46-51.
54. Савина И.А. Библиографический язык в современном обществе / И.А. Савина // Библиография. – 2008. – №2. – С. 24-27.
55. Свіркова Л. Інформаційно-бібліографічне обслуговування користувачів: нові тенденції і проблеми / Л. Свіркова // Бібл. форум України. – 2008. – № 1. – С. 22-25.
56. Створення навчально-методичної літератури: методичні рекомендації для викладачів / укладач: М.В. Бабіля; Відповідальна за випуск Мовчан К.М. – Мукачєво : МДУ, 2016. – 45 с.
57. Семенюк С. Професійні якості бібліографа та їх вплив на процеси переробки інформації в бібліотеці / С. Семенюк // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В.І. Вернадського. – К., 2001. – Вип. 6. – С. 463-470.
58. Создание библиографических указателей и справочников: информационные ресурсы и методы поиска : метод. пособие / ОГНБ им. А.М. Горького ; [авт.-сост. И.Э. Рикун]. – Одесса, 2005. – 95 с.
59. Соколов А.В. Интеллигентность в мире библиографии / А.В. Соколов // Мир библиогр. – 2006. – №2. – С. 8-11.
60. Справочник библиографа / науч. ред. А.Н. Ванеев, В.А. Минкина. – 3-е изд., доп. – СПб. : Профессия, 2005. – 528 с.
61. Сугак Д.Б. Исчезающая профессия? / Д.Б. Сугак // Мир библиогр. – 2010. – №6. – С. 9-12.
62. Тараненко Л.Г. Эволюция методики библиографического поиска / Л.Г. Тараненко // Документоведство. Библиотековедство. Інформаційна діяльність: проблеми науки, освіти, практики : матеріали III Міжнар. наук.- практик. конф., м. Київ, 16–18 трав. 2006 р. / М-во освіти і науки України, М-во культури і туризму України, ДАКККіМ. – К., 2006. – С. 109-111.
63. Трачук Л. Віртуальна виставка чи віртуальний бібліографічний посібник / Л. Трачук // Наук. пр. НБУВ. – К., 2008. – Вип. 22. – С. 180-189.
64. Трачук Л. Віртуальне довідково-бібліографічне обслуговування в українських бібліотеках / Л. Трачук // Вісн. Книжк. палати. – 2006. – № 8. – С. 16-18.
65. Трачук Л. Форми масового електронного бібліографічного інформування споживачів / Л. Трачук // Наук. пр. НБУВ. – К., 2010. – Вип. 28. – С. 149-157.
66. Фокеев В. А. Библиографическая деятельность: экспликация понятия Мир библиогр. – 2003. – № 5. – С. 9-12.
67. Чачко А.С. Библиотечный специалист: особенности труда и профессионализации / А.С. Чачко. – К. : Наук. думка, 1986. – 192 с.
68. Шалиганова А. Віртуальна довідкова служба в публічних бібліотеках України : напрями розвитку / А. Шалиганова // Бібл. форум України. – 2006. – №

2. – С. 16-18.

69.Швалб М. Створення бібліографічних посібників- основний напрям діяльності Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна/ М. Швалб, В. Грамма, С. Глибицька// Бібліотечний вісник.-2013.-№3.-С. 30-35

70. Швецова-Водка Г.М. Загальне бібліографознавство. Бібліографічні ресурси України: навч. посібн./ Г.М. Швецова-Водка.-К.:Кондор-Видавництво, 2017.-220с.

71. Швецова-Водка Г.М. Теорія, історія, організація та методика бібліографії : вибр. пр. / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне : Дятлик М. С., 2011. – 495

72.Швецова-Водка Г.М. Науково-допоміжна бібліографія в діяльності універсальних бібліотек всеукраїнського рівня національної системи НТІ України / Г.М. Швецова-Водка ; // Вісник Харківської державної академії культури. Серія: Соціальні комунікації.-2017.-Вип. 50.-С. 112-123

73. Швецова-Водка Г.М. Рекомендаційна бібліографія в Україні на початку ХХІ ст./ Г.М. Швецова-Водка//Бібліотечний вісник.-2017.-№1.-С. 11-16

74.Шипота Г.Є. Бібліографічна діяльність: практикум/Галина Євгенівна Шипота; М-во культури України; Київ. Нац. Ун-т культури і мистецтв.-Київ: Видавництво Ліра –К, 2017.-176с.

Інформаційні ресурси

№ з/п	Адреса веб-сайту	Назва веб-сайту
1	http://www.irbis-nbuv.gov.ua/info_lib.html	«Віртуальна бібліографічна довідка» - Служба комплексного інформаційно-бібліографічного обслуговування Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського НАН України
2	http://bibliotekari-rf.livejournal.com	«Библиотечное дело и библиография»: Библиотечно-библиографический клуб ЖЖ (ББК)»
3	http://ask.fm/luklkievua	«Головний бібліограф@luklkievua» Сторінка головного бібліографа Публічної бібліотеки імені Лесі Українки
4	http://profy.nplu.org/file/b-01-05.doc	Бібліографознавство України (2001–2005): науково-допоміжний бібліографічний покажчик
5	http://profy.nplu.org/file/b-06-10.pdf	Бібліографознавство України (2006–2010): науково-допоміжний бібліографічний покажчик
6	http://www.ula.org.ua	Українська бібліотечна асоціація (УБА)

Для нотаток

Навчально-методичне видання

Мовчан К.М.

Бібліографічна діяльність

Методичні рекомендації

Тираж 10 пр.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 4916 від 16.06.2015 р.

Редакційно-видавничий відділ МДУ, 89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>